

WOO-III.410.733.2020.AM.2

**Pani Alicja Bunikowska
Pełnomocnik
Burmistrza Gminy Stęszew**

ABRYS Technika Spółka z o.o.
ul. Wiślana 46
60-401 Poznań

Dotyczy: zaopiniowania projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 54 ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.), *zwanej dalej ustawą ooś*

opiniuję pozytywnie

projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

29.12.2020 r. wpłynął do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu wniosek z 28.12.2020 r., znak: AT/05/GC/21, uzupełniony pismem z 14.01.2021 r. (data wpływu: 18.01.2021 r.), znak: AT/05/GC/24, o zaopiniowanie projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W toku postępowania przeanalizowano zgodność ustaleń projektu dokumentu z przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz czy prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje wymienione w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Na podstawie zgromadzonych materiałów Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu opiniuje pozytywnie ww. projekt dokumentu wraz z prognozą. Jednocześnie podczas ww. analizy stwierdzono następujące uchybienia, niemające wpływu na końcową opinię, jednakże, zdaniem Regionalnego Dyrektora wymagające rozważenia przez organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale V.5.8 na str. 102 projektu Programu informuję, że uchwałą Nr XXII/405/20 z dnia 28.09.2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął „Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym”. Jednocześnie tracą moc: uchwała Nr XXXI/810/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym i uchwała Nr IV/63/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym, w zakresie wyznaczenia miejsc spełniających warunki

magazynowania odpadów. Najbardziej istotne zmiany wprowadzone do obowiązującego planu gospodarki odpadami dotyczą zniesienia regionów gospodarki odpadami komunalnymi, a także wskazania instalacji komunalnych (zamiast dotychczasowych instalacji RIPOK), tj. instalacji zapewniających: mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Mając powyższe na uwadze proszę zweryfikować informacje zawarte w projekcie Programu w tym zakresie. Odpowiednie zapisy proszę również zawrzeć w prognozie.

- ✓ 2. W rozdziale VII.7.1 na str. 160 projektu Programu napisano: „Założenia rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy Stęszew w świetle ochrony środowiska zostały wyznaczone w oparciu o obowiązujące dokumenty: (...) Program ochrony środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016 - 2020, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016 – 2020”. Informuję, że uchwałą Nr XXV/472/20 z dnia 21 grudnia 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął „Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030”, a uchwałą Nr XXIII/291/VI/2020 z dnia 28 października 2020 r. Rada Powiatu w Poznaniu uchwaliła „Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025”. Proszę zweryfikować informacje zawarte w projekcie Programu w tym zakresie. Odpowiednie informacje proszę również zawrzeć w rozdziałach: VII.7.1.2, VII.7.1.3 i X projektu dokumentu oraz w prognozie.
- ✓ 3. W rozdziale VII.7.6 na str. 179 projektu Programu napisano: „W celu realizacji Polityki ochrony środowiska dla Gminy Stęszew konieczne było ustalenie harmonogramu prowadzenia zadań ekologicznych z rozbiciem na zadania krótko i długookresowe oraz mechanizmy finansowo - ekonomiczne. Do najważniejszych kryteriów w skali Gminy branych pod uwagę podczas sporządzania planu operacyjnego na lata 2021 - 2028 należy wymienić kierunki, zadania oraz uwarunkowania zawarte w dokumentach strategicznych: (...) Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Poznańskiego”. Następnie wskazano „zadania oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację (...) w tabelach dotyczących harmonogramu realizacji zadań Gminy” (tabele nr 41, 42, 43). Proszę zweryfikować informacje zawarte w rozdziale VII.7.6 projektu Programu, w szczególności zakres planowanych zadań, mając na uwadze pkt 2 niniejszej opinii.
- ✓ 4. W prognozie, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o oś, proszę określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 oraz obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty Będziewo-Bieczyny PLH300039 i Ostoja Wielkopolska PLH300010, mogących być rezultatem realizacji zadań wskazanych w projekcie Programu.
- ✓ 5. W prognozie proszę wykazać zgodność zapisów projektu Programu z planem zadań ochronnych ustanowionym dla obszaru Natura 2000 Będziewo-Bieczyny PLH300039.
- ✓ 6. W rozdziale II na str. 10 prognozy zatytułowanym „Ocena stanu środowiska” napisano wyłącznie, że „z uwagi na charakter analizowanego dokumentu szczegółowa ocena stanu środowiska Gminy Stęszew znajduje się w »Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2028« - na stronach 31 - 148”. W rozdziale XIV na str. 109 prognozy napisano: „W projekcie dokonano oceny istniejącego stanu środowiska przyrodniczego, a w szczególności stanu powierzchni ziemi oraz gleb, wód powierzchniowych oraz podziemnych, powietrza atmosferycznego, przyrody i różnorodności biologicznej, klimatu akustycznego oraz stanu środowiska pod względem poziomów pól elektromagnetycznych”. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy o oś prognoza określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o oś prognoza określa, analizuje i ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Informuję, że w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań, co do

zawartości prognozy oddziaływania na środowisko zatem prognoza winna być sporządzona w pełnym zakresie, zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy ooś. W związku z powyższym w prognozie proszę zawrzeć informacje, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a i lit. b ustawy ooś, mając na uwadze zapisy projektu Programu.

- ✓ 7. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale V.5.1.1 na str. 31-34 projektu Programu informuję, że na stronie internetowej GIOŚ (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/publications/card/19100>) opublikowano „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2019”. Mając powyższe na uwadze proszę określić aktualny stan jakości powietrza w strefie, do której należy gmina Stęszew. Odpowiednie zapisy proszę zawrzeć w prognozie.
- ✓ 8. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale V.5.4.1.4 na str. 73-74 projektu Programu informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>) dostępne są wyniki badań jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2020 roku dla wybranych JCWPd, w tym dla jednolitej części wód podziemnych nr 60. W projekcie Programu proszę określić aktualny stan JCWPd znajdujących się w granicach gminy Stęszew, w punktach pomiarowo-kontrolnych położonych najbliżej obszaru opracowania. Odpowiednie zapisy proszę zawrzeć w prognozie.
- ✓ 9. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale V.5.4.4 na str. 81-83 projektu Programu informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html>) opublikowano „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu” oraz „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 metodą przeniesienia”. W projekcie Programu proszę określić aktualny stan jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) znajdujących się w granicach gminy Stęszew, w punktach pomiarowo-kontrolnych położonych najbliżej obszaru opracowania. Odpowiednie zapisy proszę zawrzeć w prognozie.
- ✓ 10. W tabeli 41 na str. 184 projektu Programu zatytułowanej „Cele, kierunki interwencji oraz zadania” wskazano zadanie: „Bieżąca rekultywacja terenów poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych”. W rozdziale V.5.6.2 na str. 97 projektu Programu zatytułowanym „Zasoby kopalin” napisano: „Tereny wyeksploatowane należy sukcesywnie rekultywować w kierunku rekultywacji rolnej, wodnej, leśnej lub przemysłowo-usługowej zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stęszew”. W projekcie Programu i prognozie proszę wyjaśnić na czym polega „rekultywacja przemysłowo-usługowa”. Informuję, że zgodnie z definicją „rekultywacji gruntów”, zawartą w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161), rozumie się przez to nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. W prognozie, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy ooś, proszę określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko mogące być skutkiem docelowego zagospodarowania terenów poeksploatacyjnych jako tereny przemysłowo-usługowe.
- ✓ 11. W rozdziale VII prognozy, w tabelach nr 6-15 zawarto wyniki „przewidywanego znaczącego oddziaływania zagadnienia i aspekty środowiska przedstawione w Programie Ochrony Środowiska” w odniesieniu do poszczególnych „obszarów interwencji”. Wyniki oceny przedstawiono w postaci symboli: „B – działanie spowoduje oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska”, „P – działanie spowoduje oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska”, „W – działanie spowoduje oddziaływanie wtórne na dany element środowiska”, „Sk – działanie spowoduje oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska”, „K – działanie spowoduje oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska”, „Ś – działanie spowoduje oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska”, „D – działanie spowoduje oddziaływanie długoterminowe na

dany element środowiska”, „S – działanie spowoduje oddziaływanie stałe na dany element środowiska”, „C – działanie spowoduje oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska”, „+ wpływ pozytywny”, „- wpływ negatywny”, „(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia”, „(N) - brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań”, „0 brak wpływu”, „* - oddziaływanie na etapie realizacji przedsięwzięcia”. W prognozie nie zawarto uzasadnienia dla wyników przedstawionych w tabelach nr 6-15. Informuję, że zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o oś prognoza określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Mając powyższe na uwadze proszę zweryfikować informacje zawarte w prognozie w tym zakresie. Uzasadnienie wyników analizy przedstawionych w ww. tabelach w prognozie powinno być zgodne z treścią rozdziału VI („Potencjalny wpływ na środowisko w wyniku realizacji ustaleń zawartych w programie ochrony środowiska”) i rozdziału VII („Ocena i analiza przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko”) prognozy.

- ✓ 12. W tabeli nr 7 na str. 71 prognozy wskazano, że zadanie zatytułowane „Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie Gminy” będzie oddziaływać na zwierzęta negatywnie w sposób krótkotrwały i chwilowy na etapie realizacji przedsięwzięcia. Informuję, że budowa nowych dróg wiąże się z długotrwałymi oddziaływaniami na świat zwierząt ze względu na ograniczenie ich obszaru bytowania oraz tworzeniu barier w przemieszczaniu się. Zatem jest to negatywne oddziaływanie na etapie eksploatacji ww. obiektów. Proszę zweryfikować informacje zawarte w prognozie w tym zakresie.
- ✓ 13. W rozdziale VII.7.1.3 prognozy zatytułowanym „Wpływ na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, przyrodę, obszary o szczególnych właściwościach naturalnych oraz zasoby naturalne” opisano wpływ farm wiatrowych na ptaki (rozdział VII.7.1.3.1 prognozy) i nietoperze (rozdział VII.7.1.3.2 prognozy) oraz wpływ farm fotowoltaicznych (rozdział VII.7.1.3.3 prognozy) na faunę. Proszę wyjaśnić powiązanie tej części prognozy z projektem Programu, bowiem w harmonogramie realizacji zadań projektu dokumentu nie wskazano budowy farm wiatrowych/fotowoltaicznych.
- ✓ 14. W rozdziale VII.7.1.1 na str. 30 prognozy napisano: „Zadania planowane do realizacji z uwagi na swój charakter oraz zasięg, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów prawa nie naruszają ustaleń Planu zagospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry”. W prognozie proszę uzasadnić powyższe stwierdzenie. Z zapisów projektu Programu wynika, że zakres i charakter zadań wskazanych w projekcie dokumentu jest bardzo zróżnicowany, od zadań nie inwestycyjnych, organizacyjno-edukacyjnych, po zadania inwestycyjne realizowane w obrębie całej gminy, takie jak: „Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie Gminy w zakresie dróg gminnych”, „(...) budowa sieci kanalizacji deszczowej na terenie większych jednostek osadniczych”, „Gospodarowanie wodami opadowymi na terenie Gminy pochodzącymi z kanalizacji deszczowej będącej własnością Gminy”, „Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków”, „Współpraca Gminy z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracyjnych”, „Realizacja programu małej retencji dla Województwa Wielkopolskiego w tym budowa zbiorników retencyjnych”, „Intensyfikacja działań w zakresie wdrażania systemu gospodarki odpadami komunalnymi”. Zatem „charakter i zasięg” planowanych zadań nie jest jednolity. Proszę zweryfikować informacje zawarte w prognozie w tym zakresie.
- ✓ 15. W rozdziale X na str. 103 prognozy napisano, że „przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty

organizacyjne, wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant »0«”. Mając powyższe na uwadze zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy ooś, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, w prognozie proszę przedstawić rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Wariant alternatywny powinien być wariantem racjonalnym możliwym do zrealizowania. Zaproponowany wariant alternatywny należy uzasadnić i ocenić potencjalną możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania przy założeniu realizacji ustaleń dokumentu planistycznego z uwzględnieniem zaproponowanych rozwiązań alternatywnych [R. Bednarek (red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, s. 85].

- ✓16. W projekcie Programu i prognozie proszę powołać się na obowiązujące dziennik ustaw, w których opublikowano: ustawę o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, ustawę Prawo geologiczne i górnicze, ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawę o lasach, ustawę Prawo budowlane, ustawę o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ustawę o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, ustawę o nawozach i nawożeniu, ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawę o ochronie zwierząt.
- ✓17. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy ooś prognoza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. W związku z tym proszę rozwinąć zapisy rozdziału XIV prognozy zatytułowanego „Streszczenie w języku niespecjalistycznym” w taki sposób, aby zawierał najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach prognozy. Ponadto, w „Streszczeniu (...)” proszę uwzględnić zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy.
- ✓18. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g ustawy ooś w prognozie proszę zawrzeć datę (oznaczenia dnia, miesiąca i roku) sporządzenia prognozy oraz podpis autora prognozy.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 55 ust. 4 ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu, w tym przypadku Burmistrz Gminy Stęszew, winien przekazać przyjęty „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stęszew na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy ooś, właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś, m.in. regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Stawek
Główny Inżynier Techniczny
Hocznelnik Wydziału
Oceny Oddziaływania na Środowisko